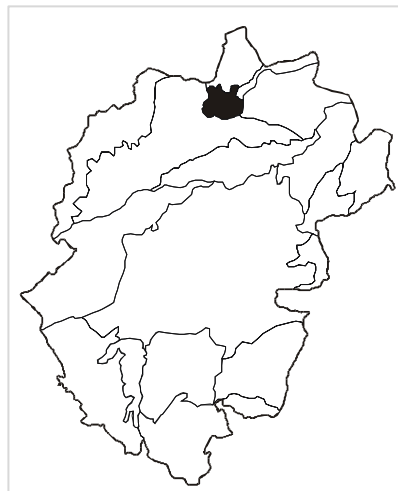

CODI SUBUNITAT: U04

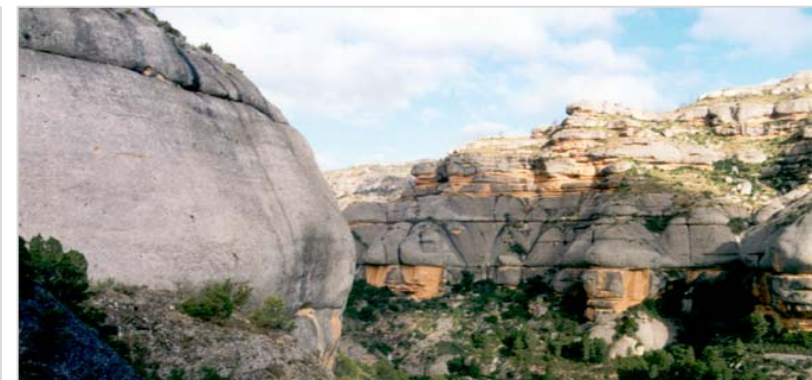
DENOMINACIÓ: CONGOST DE FRAGUERAU

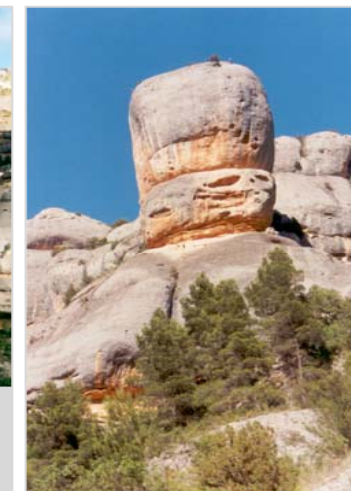
SITUACIÓ: Comprèn el curs alt del riu Montsant, des de les Cadolles Fondes fins a l'aiguabarreig amb el barranc dels Pèlecs, vessants inclosos: el dret, fins a Colldemòncs i l'esquerra, fins a la punta dels Pins Carrassers, punt culminant de la unitat (1059 m). Íntegrament al terme municipal d'Ulldemolins.

SUPERFÍCIE SUBUNITAT: 578 ha

Municipis	Superfície a la unitat de la CP
Ulldemolins	578 ha

El congost de Fraguerau és el resultat del tall geològic que el riu Montsant ha produït sobre els conglomerats calcaris de Montsant i la Llena. L'erosió hídrica ha modelat contorns corbats a les roques.

Lo Bisbe, és un dels monòlits amb nom propi del congost de Fraguerau, visibles des del GR-65, entre Ulldemolins i l'ermita de Sant Bartomeu.

DESCRIPCIÓ GENERAL

GEOLOGIA I RELLEU	La litologia predominant correspon als conglomerats calcaris de l'Oligocè, típics de la serra de Montsant, de gran potència, que alternen amb estrats argilosos i margosos més tous. En aquesta zona, destaquen les formes d'erosió hídrica dels conglomerats. Aquest fenomen origina roques i monòlits molt característics i espectaculars al llarg del gran tall provocat pel riu Montsant, que dona nom a la subunitat. A destacar l'encavalcament de la roca Llaurada, al començament del congost, que ha motivat la inclusió de part d'aquesta subunitat en una geozona inclosa a l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya.
VEGETACIÓ NATURAL	El riu Montsant, eix articulador del congost de Fraguerau, vesteix un bosc de ribera força ben conservat, encara que poc desenvolupat degut a l'estretor de les terrasses fluvials. El vessant dret (serra de la Llena) és molt rocós i té una vegetació escassa, formada per brolles calcícoles de romer, garrigues i prats secs, resultat d'un incendi devastador ocorregut l'any 1994. El vessant esquerre està cobert per un bosc mixt d'alzines, carrasques, pins de muntanya i caducifolis molt madur. En aquesta subunitat, donat el predomini dels afloraments rocosos, és molt abundant i diversa la vegetació rupícola, amb comunitats mediterrànies i també eurosiberianes.
USOS DEL SÒL	Rocam i vegetació natural. Els conreus són inexistents en aquesta subunitat.
NUCLIS DE POBLACIÓ	No hi ha nuclis de població en aquesta subunitat.
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	Els camins de ferradura i els senders són les úniques vies de comunicació existents a la subunitat. No hi ha infraestructures de producció ni de transport d'energia.
FAÇANES I MIRADORS	En ser una vall molt tancada no hi ha perspectives paisatgístiques gaire àmplies. Tampoc no hi ha miradors fàcilment accessibles. Podem tenir una panoràmica impressionant del congost de Fraguerau des del mirador de les crestes del Blai (U02-Crestes de la Llena), des d'on pot admirar-se l'estructura de l'encavalcament de la roca Llaurada o des de l'Escambell (U05-Barrancs interiors de Montsant), amb vistes a la part occidental del congost.
PATRIMONI	S'ha d'esmentar, en primer lloc, l'ermita de Sant Bartomeu, que conserva l'edificació original romànica, la més antiga de les existents avui al Priorat. El patrimoni natural, però, és molt important: tot el congost constitueix un ecosistema molt ric i madur, amb tots els elements d'una piràmide tròfica complexa, inclòs un bon nombre d'espècies de petits carnívors protegits com el turó o el gat mesquer. Fins fa pocs anys també hi habitava la llúdriga, que podia haver desaparegut de l'indret arran de la construcció de l'embassament de Margalef, aigües avall. La Fundació Territori i Paisatge va adquirir part d'aquesta subunitat, s'hi va declarar una Reserva de Fauna Salvatge (ORDRE MAH/269/2004) i s'hi va redactar un Pla de Gestió Eurosite de l'Espai (Limonium, 2002)
SÍNTESI DEL PAISATGE	És una zona molt feréstega, on el riu passa encaixonat per l'esclatxa que ha excavat sobre les masses conglomeràtiques. Els fenòmens erosius han originat, al llarg de tot el recorregut un reguitzell de roques amb nom propi: el Bisbe, el Formatge, els Tres Jurats, la Cadireta, etc. També és destacable la presència de profunds tolls, molt apreciats per la població local i pels visitants, com ara els existents a la zona de les Cadolles Fondes, o bé de raconades encinglerades com el racó de la Pastera, crestes agudes com la dels Ventadors, al límit amb la subunitat U05.
DINÀMICA I EVOLUCIÓ DEL PAISATGE	L'evolució estacional del paisatge es deu, a la ribera i al vessant esquerre del riu, a l'evolució de la vegetació caducifòlia, que aquí té una certa rellevància. El vessant esquerra, dominat pel rocam i les brolles, és molt més monòton des del punt de vista dinàmic. És un paisatge força estable, amb l'excepció puntual de l'incendi de 1994, que va carbonitzar moltes hectàrees de bosc del vessant dret del riu. L'evolució previsible és la regeneració progressiva d'aquest vessant i la relativa estabilitat dels paisatges de la zona no cremada. La vocació d'aquesta subunitat és la del manteniment i millora dels seus valors naturals, com a exponent, avui ja molt rar, d'un ecosistema madur i ben estructurat associat a un riu mediterrani.
VALOR SOCIOECONÒMIC DEL PAISATGE	El valor del paisatge del congost de Fraguerau, en termes socioeconòmics, cal cercar-lo en els efectes beneficiosos sobre el turisme cultural i l'ecoturisme que pot tenir el manteniment de la reserva natural. La previsible realització d'estudis i recerques científiques, d'excursions guiades i de rutes pedagògiques han de repercutir positivament en l'entorn socioeconòmic proper.

DESCRIPCIÓ FOTOGRÀFICA

